

'Ik ben benoemd door de koningin, maar zij betaalt mijn salaris niet'

Bert Koopman
Rotterdam

Notaris Dirk de Lange zette zwaar in op innovatie en vernieuwing. Nu trekt de economie weer aan.

“Het jaar 2009 was dramatisch voor het notariaat. De sector kreeg het flink voor de kiezen. Er werd veel geklaagd over de effecten van marktwerking. Minimumtarieven bieden echter geen oplossing en marktwerking is het probleem niet. Er zijn nu te weinig transacties voor het huidige aantal notarissen. Het komt dus echt aan op ondernemerschap.

Als tarieven kunnen dalen, kunnen ze ook stijgen. Alleen weet niemand wanneer. Ik ben alleen bang dat de consument tegen die tijd zal vragen om maximumtarieven en dat de overheid daar wel oren naar heeft. Want electoraal zijn 1500 notarissen veel minder interessant dan de machtige consumentenorganisaties.

Ik hoop dat de overheid het boekje over marktwerking helemaal heeft gelezen en niet op pagina 10 is gestopt, bij het hoofdstuk waarin staat dat de invoering van marktwerking in een gereguleerde markt leidt tot prijsdaling.

De notariële beroepsorganisatie zou beter inzichtelijk kunnen maken dat een notaris niet alleen de printknop van zijn tekstverwerker bedient. Wij doen veel meer, maar de klant ziet dat niet en wil dat ook niet zien, want dan zou hij moeten erkennen dat de notaris ronduit goedkoop is.

Gelukkig trekt de economie nu weer aan. Na anderhalf jaar van stilstand zit er weer muziek in het ondernemingsrecht. Ik zie weer nieuwe ondernemingen, beleggingsfondsen, joint ventures, personeelsparticipaties en — op last van de banken — reorganisaties. Alsof iedereen eind november dacht: nu gaan we los.

Van vier dagen per week werken komt deze maand niets terecht. Ik werk sowieso vaak 's avonds thuis. Als het niet anders kan tot vroeg in de ochtend. De volgende morgen opstaan is dan even doorzetten, maar als ik eenmaal naar kantoor fiets, is er niets meer aan de hand.

De vraag is natuurlijk hoe je reageert op die turbulenties. Het is prettig werken bij Van der Stap Notarissen, in het voormalig hoofdkantoor van Internatio-Müller, nabij de Euromast. We hebben een organisatie met weinig hiërarchie en staan open voor suggesties van medewerkers. Efficiency is ons uitgangspunt. We zijn een creatief en innovatief kantoor. Dit is een business-to-business organisatie. Onze cliënten zijn grote en middelgrote bedrijven.

We hebben de rustige tijd in 2009 benut door veel geld en uren te investeren in kennis, automatisering, knowhow en verbetering

Dirk de Lange: 'Ik heb een hekel aan politieke spelletjes en ben vrij direct.'

Foto: Michel de Groot

Levensloop Dirk de Lange

Dirk de Lange werd in 1968 geboren in Breukelen en groeide op in Meppel en omstreken. In de jaren 1986-1991 studeerde hij rechten in Leiden, met als specialisatie **notarieel recht**. Achtereenvolgens werkte De Lange bij NautaDutilh, De Brauw Blackstone Westbroek en Landwell. In 2004 trad hij toe tot de **maatschap** Van der Stap Notarissen, met vestigingen in Rotterdam en Arnhem. Hij is een van de vijf partners. Bij Van der Stap Notarissen werken 43 mensen. Het kantoor is actief in ondernemingsrecht (45%); onroerend goed (45%) en familierecht (10%).

van processen. We willen als kantoor een sterk merk worden. Juist als het minder gaat, moet je innoveren en vernieuwen. Als iedereen dat deed, zou dat de economie een enorme impuls geven.

De laatste tijd zien we een stroom nieuwe wet- en regelgeving en een grondige herziening van het ondernemingsrecht. We ontwikkelden een efficiënt modellenbestand, met draaiboeken, stappenplannen, checks and balances, basisdocumenten en akten.

Modelmatig werken is het sleutelwoord. Een model is een hulpmiddel, geen keurslijf. Om een dossier goed te doen, wordt een draaiboek gevolgd met een lange checklist. Doel is dat alle medewerkers werken met gestandaardiseerde stukken. Dat bevordert de eenvormigheid en kwaliteit die past bij onze merkambities.

bouwkundige worden. Ik groeide op in de omgeving van Meppel, als middelste in een gezin met drie kinderen. Mijn vader was biologie-leraar. Veel familieleden hebben een wiskundeknobbel. Ik niet. Toch interesseert techniek me mateloos. Ik restaureer oude reddingsloepen.

Ik heb technisch inzicht, maar in berekeningen ben ik niet goed. Met één sloep vaar ik al jaren rond. Cliënten waarderen het als ik interesse toon in hun productieproces. Technisch inzicht helpt ook bij het uitdenken van structuren.

Tijdens mijn studie rechten in Leiden ontstond de keuze voor notarieel recht. Ik ben een slechte boodschapper: iets verdedigen waar ik niet 100% achtersta, valt me zwaar. Een notaris staat tussen de partijen en zoekt een redelijke oplossing voor alle betrokkenen. Die rol past mij het best. Ik heb een hekel aan politieke spelletjes en ben vrij direct. Ik merk dat cliënten daar soms van schrikken, maar het gaandeweg weten te waarderen.

Ik ben een door de Koningin benoemd openbaar ambtenaar. Maar Hare Majesteit betaalt mijn salaris niet, dat moet ik zelf verdienen. Ik ben dus ook ondernemer, maar heb geen moeite met de spagaat die velen daarin zien. Ook niet als ik mijn cliënt zie denken: wat is dat voor zeikerd met zijn formulieren en formaliteiten

Bij een overname zie je soms dat een van de partijen kennis of informatie achterhoudt die de geldigheid van de overeenkomst in gevaar kan brengen. Ik zeg dan: gooi het op tafel, neem de pijn nu. Zo'n cliënt stribbelt dan tegen, maar trekt later bij, omdat ik hem laat inzien dat dat beter is. Ik houd mijn rug recht en uiteindelijk wordt dat gewaardeerd. Wij verkopen kwaliteit en vertrouwen.

Het jaar 2009 was heftig. We zagen de omzet met 20% slinken en het personeelsbestand met 10%. Het is geen feest om mensen te ontslaan. Ik heb er slecht van geslapen. Als de omzet terugloopt, moet je snel ingrijpen. En ookaandacht schenken aan de mensen die mogen blijven. Anders ontstaat er paniek.

Mijn inspiratie put ik uit mijn gezin met drie kinderen. Mijn vrouw is politicoloog en werkt als bestuurssecretaris bij een stichting. We proberen dagelijks met zijn vijven te eten. Geregeld breng ik de kinderen naar bed. Verder vind ik het leuk om te publiceren over mijn vak. Het schrijven gaat me gemakkelijk af. Maar een notenapparaat onder het artikel plaatsen is aan mij niet besteed.

Dit is de vierde aflevering in een serie met vijf ondernemers die terugblikken op 2009. Dit vijftal blijven we de komende jaren volgen.

